

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Aleše Nezdařila a soudkyň Mgr. Markéty Jiráskové a JUDr. Blanky Trávníkové ve věci

žalobce: **Ing. Jiří L.**, narozen xxx
bytem xxx, xxx
zastoupen advokátem JUDr. Tomášem Sokolem
sídlem Sokolská 1788/39, 120 00 Praha 2

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 000 25 429
sídlem Vyšehradská 427/16, 128 10 Praha 2
jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových
IČO 697 97 111, Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2

o zaplacení 19 918 750 Kč, k odvolání žalobce a žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 23. srpna 2021, č. j. 29 C 207/2017-286,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se ve výrocích II., III. a IV. **potvrzuje**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem zamítl soud I. stupně žalobu na konstatování, že trestním stíháním žalobce, vedeným od 9. 8. 2011 do 29. 11. 2016 pro podezření ze spáchání trestného činu zjednání výhody při zadání veřejné zakázky při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 zák. č. 40/2009 Sb., trestní zákoník ve znění pozdějších předpisů (dále jen trestní zákoník), v souběhu s trestným činem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku spáchané ve spolupachatelství podle § 23 trestního zákoníku neoprávněně žalovaná zasáhla do práva žalobce na ochranu osobnosti (výrok I.), dále uložil žalované povinnost zaplatit žalobci částku ve výši 1 021 250 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku (výrok II.). Současně zamítl žalobu na zaplacení částky ve výši 18 897 500 Kč (výrok III.) a žalované uložil povinnost

Shodu s prvopisem potvrzuje Martina Hájková

zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 32 996 Kč k rukám zástupce žalobce do 15 dnů od právní moci rozsudku (výrok IV.).

2. Soud I. stupně takto rozhodl již podruhé o žalobě ze dne 19. 9. 2017, kterou se žalobce po žalované domáhal zaplacení původně částky 20 240 979,01 Kč, která se skládala jednak z majetkové škody odpovídající nákladům obhajoby v částce 240 979,01 Kč a dále odškodnění nemajetkové újmy za nezákoně trestní stíhání ve výši 20 000 000 Kč. Škoda žalobci vznikla v důsledku trestního stíhání jeho osoby, které bylo vedeno u Okresního soudu v Olomouci pod sp. zn. 2 T 160/2014. Řízení bylo následně zastaveno v rozsahu částečného zpětvzetí žaloby žalobcem o zaplacení nákladů obhajoby ve výši 240 979,01 Kč a o zaplacení nemajetkové újmy ve výši 81 250 Kč poté, kdy žalovaná žalobci zaplatila na nákladech obhajoby částku 215 049 Kč a na náhradu nemajetkové újmy částku 81 250 Kč. Předmětem řízení zůstal nárok žalobce na náhradu nemajetkové újmy ve výši 19 918 750 Kč.
3. Soud I. stupně ve věci poprvé rozhodl rozsudkem ze dne 11. 4. 2019, č. j. 29 C 207/2017-151, kterým zamítl žalobu na konstatování, že trestním stíháním žalobce zasáhla žalovaná neoprávněně do práva žalobce na ochranu osobnosti (výrok I.), uložil žalované zaplatit žalobci 800 750 Kč (výrok II.), zamítl žalobu na zaplacení 19 118 000 Kč (výrok III.) a rozhodl o nákladech řízení (výrok IV.). Soud I. stupně dospěl ve svém rozhodnutí k názoru, že trestní stíhání mělo vliv na politickou kariéru žalobce v době komunálních voleb i do Senátu Parlamentu České republiky v roce 2014, když kandidování ve volbách neumožňovaly volební řády České strany sociálně demokratické (dále i jen „ČSSD“) osobám trestně stíhaným, mezi které žalobce patřil. Seznal tedy příčinnou souvislost mezi trestním stíháním a dopadem na jeho profesní dráhu v roce 2014, která spočívala v nemožnosti jeho kandidatury za svou stranu. Příčinnou souvislost však již soud I. stupně nespatořoval mezi trestním stíháním a nezařazením žalobce na kandidátku ČSSD do komunálních voleb v roce 2018, kdy o nezařazení rozhodli ostatní spolustraníci.
4. K odvolání obou účastníků Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 4. 3. 2020, č. j. 91 Co 344/2019-228, rozsudek soudu I. stupně ze dne 11. 4. 2019, č. j. 29 C 207/2017-151, ve výrocích I. a III. potvrdil (výrok I.), ve výroku II. změnil tak, že se žaloba zamítá v části, v které se žalobce domáhal zaplacení částky 441 000 Kč; jinak napadený rozsudek ve výroku II. potvrdil (výrok II.) a rozhodl o tom, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III.). Odvolací soud ohledně tzv. teorie ztráty šance uzavřel, že není pro svou problematičnost všeobecně přijímána a dále postupoval podle teorie adekvátní příčinné souvislosti. Vycházející z výsledků komunálních voleb a voleb do Senátu Parlamentu ČR odvolací soud dovedl, že by žalobce měl možnost být zvolen pouze do zastupitelstva města xxx v roce 2014, avšak do Senátu Parlamentu ČR a do zastupitelstva města xxx v roce 2018 by již nemohl být zvolen, neboť politická strana ČSSD postupně ztratila voličské preference.
5. Dovolání žalobce Nejvyšší soud usnesením ze dne 30. 11. 2020, č. j. 30 Cdo 3204/2020-355, odmítl. Žalobce podal ústavní stížnost, o které rozhodl Ústavní soud nálezem ze dne 21. 6. 2021, sp. zn. II. ÚS 417/21 tak, že usnesením Nejvyššího soudu ze dne 30. 11. 2020, č. j. 30 Cdo 3204/2020-355, rozsudkem Městského soudu ze dne 4. 3. 2020, č. j. 91 Co 344/2019-228 a rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 11. 4. 2019, č. j. 29 C 207/2017-151, bylo porušeno právo žalobce zaručené čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, a všechna uvedená rozhodnutí zrušil. Ústavní soud v nálezu vyložil, že stát nese objektivní odpovědnost za jednání svých orgánů, i když je pro osobu poškozenou výše újmy či příčinná souvislost problematicky prokazatelná. V tomto případě bylo dle Ústavního soudu klíčovým, že žalobce byl po dlouhá léta veřejně činnou osobou, významným politikem, senátorem a dokonce primátorem statutárního města. Tím, že bylo zahájeno jeho trestní stíhání, byla narušena důvěra občanů v jeho osobu, která je pro svobodnou soutěž politických sil stěžejní. Obecné soudy proto pochybily v tom, když dovodily, že k ukončení politické kariéry žalobce došlo nikoliv v důsledku trestního stíhání, ale v příčinné souvislosti s propadem volebních preferencí politické strany. Stát zahájením trestního stíhání zasáhl žalobce jako politika na místě pro něj nanejvýš citlivém tím, že zpochybnil

jeho důvěryhodnost. Ta je přitom rozhodná pro další působení ve veřejné funkci či obecně v politice. Zpětné nabytí důvěry bývá, když ne nemožné, tak přinejmenším velmi obtížné. V případě žalobce tento sice dokončil své mandáty (jako primátor a jako senátor), ale vzápětí reagovala sama strana tím, že žalobce již nepostavila na kandidátku. Nebýt trestního stíhání, tak by s velmi vysokou pravděpodobností politická kariéra žalobce pokračovala i nadále. Podstatnou okolností totiž nebyl propad preferencí určitého politického subjektu, ale skutečnost, že žalobce naprosto ztratil šanci se o získání mandátu vůbec ucházet, zapojit se do volebního klání a usilovat o získání mandátu. K ukončení veřejné činnosti žalobce tak došlo jednoznačně v souvislosti s nezákonným trestním stíháním, přičemž jeho návrat do politického života byl tak *de facto* znemožněn. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění obecné soudy podle Ústavního soudu nezohlednily konkrétní charakter veřejné činnosti žalobce ve spojení s účelem garance práva na náhradu škody způsobené při výkonu veřejné moci. Z ústavního hlediska proto nelze vzhledem ke všem okolnostem, které vyšly najevo, považovat za přiměřenou dosud přiznanou částku, proto zrušil rozhodnutí obecných soudů. Ústavní soud pak nepředepsal obecným soudům pro daný případ použití nějaké právní doktríny, ani teorie tzv. „ztráty šance“.

6. Soud I. stupně vyšel ze zjištění, že usnesením Policie České republiky, Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality, SKPV, Expozitura v Ostravě, Oddělení Olomouc ze dne 9. 8. 2011, č. j. OKFK-281-176/TČ-2010-200237 (dále jen jako „usnesení o zahájení trestního stíhání“) bylo podle § 160 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“) zahájeno trestní stíhání žalobce a dalších 12 osob pro jednání právně kvalifikované jako trestný čin zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 odst. 1, odst. 2, písm. a), odst. 3 trestního zákoníku v souběhu s trestným činem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, spáchané ve spolupachatelství podle § 23 trestního zákoníku. Usnesení o zahájení trestního stíhání bylo žalobci doručeno dne 23. 8. 2011. Usnesením Krajského státního zastupitelství v Ostravě, pobočka v Olomouci ze dne 9. 1. 2012 byla trestní věc žalobce odňata Okresnímu státnímu zastupitelství ve Vsetíně a současně bylo rozhodnuto o tom, že ve věci bude nadále působit Krajské státní zastupitelství v Ostravě, pobočka v Olomouci. Usneseními Krajského státního zastupitelství v Ostravě, pobočka v Olomouci ze dne 23. 1. 2012, 31. 7. 2012 a 18. 3. 2013 bylo trestní stíhání žalobce zastaveno podle § 172 odst. 1 písm. b) trestního řádu, veškerá citovaná usnesení byla jako nezákonná zrušena usneseními Nejvyššího státního zástupce ze dne 25. 4. 2012, 30. 10. 2012 a 28. 6. 2013. Dozorující státní zástupkyně byla trestní věc odňata a přidělena jinému státnímu zástupci. Dne 11. 4. 2014 byla k Okresnímu soudu v Přerově podána Krajským státním zastupitelstvím v Ostravě, pobočka v Olomouci, obžaloba. Usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 5. 2014 bylo rozhodnuto, že se trestní věc žalobce odnímá Okresnímu soudu v Přerově a přikazuje se Okresnímu soudu v Olomouci. Rozsudkem Okresního soudu v Olomouci ze dne 20. 11. 2014 byl žalobce uznán vinným a byl mu uložen úhrnný trest odnětí svobody v trvání 2 roků a 6 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen. Usnesením Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci ze dne 8. 6. 2015 byl napadený rozsudek soudu I. stupně v celém rozsahu zrušen. Druhým rozsudkem Okresního soudu v Olomouci ze dne 23. 9. 2015 byl žalobce uznán vinným a byl mu uložen úhrnný trest odnětí svobody v trvání 2 roků a 4 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen. Usnesením Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci ze dne 31. 3. 2016 byl rozsudek soudu I. stupně v celém rozsahu zrušen. Třetím rozsudkem Okresního soudu v Olomouci ze dne 31. 5. 2016, č. j. 2 T 160/2014-5946 byl žalobce zproštěn obžaloby podle § 226 písm. b) trestního řádu, neboť v žalobním návrhu označené skutky nejsou trestným činem. Usnesením Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci ze dne 29. 11. 2016, č. j. 2 To 215/2016-6059 byla všechna podaná odvolání zamítnuta, řízení pravomocně skončilo dne 29. 11. 2016.
7. Soud I. stupně dále z účastnické výpovědi žalobce zjistil, že žalobce byl v politice od roku 1998 po dobu 16 let, zprvu jako místostarosta, pak náměstek, v roce 2006 postoupil na funkci náměstka

statutárního města xxx. Primátorem statutárního města xxx byl v letech 2006 – 2014, byl též senátorem v letech 2007 – 2014. Trestní stíhání bylo pro žalobce deprimující, byl permanentně atakován médií a byla tím ovlivněna i jeho rodina. Lidé se na žalobce začali dívat skrz prsty, i kolegy byl vyzýván, aby odstoupil z funkce. Žalobce své členství v ČSSD neukončil. Po uplynutí volebního období byl veden na úřadu práce a následně se stal starobním důchodcem. Po ukončení trestního stíhání chtěl kandidovat, ČSSD ho odmítla zařadit na kandidátku i na poslední místo. Dále bylo zjištěno z výpovědí svědků Pavla Š. a Jiřího Z., že volební řád ČSSD neumožňuje, aby byl trestně stíhaný člen na kandidátce. Pokud je člen obviněn, je doporučováno přerušit členství v ČSSD. Pokud by žalobce nebyl trestně stíhán, pak by kandidoval v senátních i komunálních volbách v roce 2014. Dle svědků pak trestní stíhání žalobce mělo vliv i na výsledek voleb v roce 2014. Na kandidátku ČSSD ve volbách v roce 2018 nebyl žalobce zařazen proto, že tak rozhodla členská základna ČSSD.

8. Soud I. stupně vyšel dále ze zjištění, že o trestním stíhání žalobce a dalších osob informovala regionální i celostátní média, např. na internetových stránkách xxx xxx se objevila petice za odvolání žalobce z funkce primátora statutárního města xxx, na stránkách xxx byl publikován článek s názvem „xxx xxx xxx“, apod. Články obsahovaly informace o tom, že žalobce je důvodně podezřelý z trestného činu zjednání výhody při zadávání veřejné zakázky, veřejné soutěže a dražbě, ze zneužití pravomoci úřední osoby, či úvahy o tom, že otřesy způsobené kauzou Davida R. mají vliv i na sociální demokraty v Olomouckém kraji. Žalobce byl v člancích jmenován a byly otištěny i jeho fotografie. Žalobce byl na 5. zasedání ČSSD v xxx dne xxx označen za korupčníka jedním z členů ČSSD. Ve volbách do Senátu Parlamentu ČR na podzim roku 2014 získal kandidát ČSSD v obvodu xxx 12,9 % hlasů a neprošel do druhého kola, v tomto obvodu vyhrál volby kandidát hnutí ANO 2011.
9. Na podkladě těchto skutkových zjištění soud I. stupně uzavřel s odkazem na § 5 písm. a), § 7 odst. 1, § 8 odst. 1, § 14 odst. 1 a 3, § 15 odst. 2 a § 31a zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), v platném znění (dále i jen „OdpŠk“), a na judikaturu Nejvyššího soudu České republiky (sp. zn. 25 Cdo 1487/2001, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011 a sp. zn. 30 Cdo 1747/2014) a Ústavního soudu České republiky (sp. zn. I. ÚS 554/04, sp. zn. II. ÚS 590/08, sp. zn. I. ÚS 4293/18), že trestní stíhání žalobce neskončilo pravomocným odsouzením, čímž mu vznikl nárok na náhradu škody, resp. nemajetkové újmy z titulu vydání nezákonného rozhodnutí dle § 8 odst. 1 a § 31a odst. 1 OdpŠk. Soud I. stupně se tak zabýval otázkou formy či výše zadostiučinění, kdy poukázal na to, že při jejím stanovení je třeba vycházet především z povahy trestní věci, z délky trestního řízení a následků způsobených trestním řízením v osobnostní sféře poškozeného, přičemž se přihlédne i k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.
10. Soud I. stupně konstatoval, že žalobce byl stíhán pro podezření ze spáchání zločinu zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 trestního zákoníku v souběhu se zločinem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, za které bylo možné v případě vydání odsuzujícího rozsudku uložit žalobci vysoký trest odnětí svobody v trvání 2 – 8 let. Trestní stíhání trvalo 5 let a 3 měsíce, dle soudu I. stupně se jednalo o poměrně dlouhou dobu vzhledem ke stavu nejistoty, po kterou byl žalobce ohledně výsledku řízení udržován, a po kterou trvaly následky trestního stíhání v jeho osobnostní sféře. Povaha trestné činnosti, pro kterou byl žalobce stíhán, zpravidla dle soudu I. stupně působí značné společenské odsouzení stíhaného, zvláště pokud měl žalobce jako primátor města Přerova vykonávat svou pravomoc způsobem odporujícím zákonu v úmyslu způsobit jinému škodu a sobě opatřit neoprávněný prospěch při zadávání veřejné zakázky. S přihlédnutím k hrozbě možného vysokého trestu odnětí svobody, k délce období nejistoty a k povaze trestné činnosti pak soud I. stupně dovodil, že zadostiučinění za nemajetkovou újmu má být poskytnuto v penězích, neboť čím vyšší trest poškozenému v trestním řízení hrozí, a čím déle trestní řízení

trvá, tím vyšší je jeho újma. Poukázal na to, že ke stejnému závěru dospěla sama žalovaná, když na odškodnění nemajetkové újmy přiznala žalobci částku 81 250 Kč.

11. Z uvedeného důvodu zamítl soud I. stupně návrh žalobce na konstataci nezákonnosti rozhodnutí a zasažení do jeho práv, když přiznání finančního odškodnění nemajetkové újmy již v sobě subsumuje konstataci nezákonnosti rozhodnutí a zasažení do práv žalobce, a je ve své podstatě vyšším odškodněním než konstatování porušení práva a zásahu do práv žalobce.
12. Soud I. stupně dále uvedl, že bylo prokázáno, že nezákonným trestním stíháním došlo k zásahu do práv žalobce na jeho osobní, profesní, rodinný i společenský život, došlo k poškození jeho cti a dobré pověsti, poškození jeho osoby v očích veřejnosti nejen v místě bydliště, když o trestním stíhání informovala nejen regionální, ale i celorepubliková média. V době trestního stíhání žalobce trpěl stresem, stíhání mělo vliv do všech sfér jeho života, vliv na jeho rodinný, společenský i profesní život. Před trestním stíháním byl žalobce úspěšným politikem jak na regionální úrovni, kdy byl primátorem statutárního města xxx (v letech 2006-2014), tak na celorepublikové úrovni, neboť v době trestního stíhání byl již několik let senátorem (v letech 2007-2014). Trestní stíhání pak bylo spojeno s výkonem funkce primátora. Žalobce byl vystaven slovním urážkám při veřejných akcích, jichž se jako primátor a politik zúčastňoval, byl označován jako korupčník, lidé se na něho dívali skrz prsty, s délkou trestního stíhání mu přestali věřit i ostatní spolustraníci, byl dehonestován. Žalobci z důvodu jeho trestního stíhání nebylo umožněno v době trestního stíhání kandidovat opět na funkci senátora a v rámci komunálních voleb za ČSSD, jejímž byl členem. Trestní stíhání mělo vliv na jeho politickou kariéru v době komunálních voleb i do Senátu Parlamentu ČR v roce 2014, když kandidování ve volbách neumožňovaly volební řády ČSSD osobám trestně stíhaným, mezi které žalobce patřil. Došlo tak k přerušování politické kariéry žalobce v roce 2014. Soud I. stupně dospěl k závěru, že mezi trestním stíháním žalobce a dopadem stíhání do jeho dráhy politika v případné možnosti obhájit primátorské a senátorské křeslo je příčinná souvislost. Vázán nálezem Ústavního soudu ze dne 21. 6. 2021, sp. zn. II ÚS 417/21, pak soud I. stupně uzavřel, že trestní stíhání zasáhlo žalobce i v působení jeho osoby v dalším veřejném životě po skončení trestního stíhání, kdy fakticky vyřadilo žalobce i z jeho další možné politické kariéry.
13. Následně soud I. stupně provedl srovnání s alespoň částečně obdobným případem (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 9. 2015, sp. zn. 30 Cdo 1747/2014, uveřejněný pod číslem 67/2016 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní), kdy poukázal na věc poškozeného Mgr. Josefa K. (spoluobviněného nynějšího žalobce) vedenou u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 10 C 155/2017, kterému bylo přiznáno zadostiučinění ve výši 378 000 Kč. Soud I. stupně uvedl, že Mgr. Josef K. působil ve funkci náměstka primátora města xxx, u něho také došlo v důsledku trestního stíhání ke skončení politické kariéry v roce 2014, délka trestního stíhání byla stejná. Rozdíl spočíval v rozsáhlejších dopadech ve vztahu k politické kariéře žalobce, kdy poškozený v porovnávaném případě nebyl senátor, nebyla řešena otázka faktického skončení politické kariéry žalobce jako úspěšného regionálního politika a senátora ve veřejném životě a jeho možného obnovení po skončení trestního stíhání. Příklad poškozeného byl medializován v regionálním tisku, nikoliv na celostátní úrovni jako u žalobce.
14. Soud I. stupně dospěl k závěru, že přiměřeným zadostiučiněním za nemajetkovou újmu vzniklou žalobci nezákonným rozhodnutím je částka 1 102 500 Kč. Vyšel z toho, že s odškodněním ve výši 441 000 Kč pracoval již odvolací soud ve svém rozhodnutí v této věci, tuto částku pak soud I. stupně zdvojnásobil ve vztahu k nevratnému zásahu do další žalobcovy politické kariéry jako senátora na republikové úrovni a o polovinu navýšil ve vztahu k zásahu do politické kariéry žalobce na regionální úrovni, a to při respektování názoru Ústavního soudu. Soud I. stupně vysvětlil, že žalobce byl až do roku 2014, kdy mu bylo 61 let, senátorem a primátorem města xxx, svoji kariéru jako politik rozvíjel od roku 1998, dle soudu I. stupně se tak dá uzavřít, že žalobce se jako politik úspěšně stihl realizovat jak na regionální, tak na celorepublikové úrovni. V době, kdy bylo zasaženo do jeho politické kariéry, se tak žalobce nacházel již v jakési pomyslné „druhé polovině“ běžného

politicky aktivního života, jeho politická kariéra tak nebyla přerušena a fakticky téměř zničena na jeho začátku.

15. Vzhledem k tomu, že žalovaná již žalobci zaplatila 81 250 Kč, uložil soud I. stupně žalované povinnost zaplatit žalobci zbývající částku 1 021 250 Kč; ve zbývající části žalobu zamítl jako nedůvodnou.
16. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud I. stupně s poukazem na § 142 odst. 2, § 146 odst. 2 za použití § 151 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“). Uvedl, že v projednávané věci byl žalobce do prvního rozsudku zcela úspěšný v nároku v tarifní hodnotě 50 000 Kč (zadostiučinění za nemajetkovou újmu za vydání nezákonného rozhodnutí), naopak byl zcela neúspěšný v nároku v tarifní hodnotě 240 979,01 Kč (náhrada škody spočívající v obhajném), kdy mu žalovaná poskytla plnění ve výši 215 049 Kč sice po podání žaloby, avšak ve lhůtě dle § 15 odst. 2 OdpŠk (žaloba tak v této části byla předčasná), a ve zbývající části 25 930 Kč vzal žalobce žalobu zpět, proto procesně zavinil zastavení řízení ve smyslu § 146 odst. 2 věty první o. s. ř. Poměr úspěchu žalobce k jeho neúspěchu je 17,2 % ku 82,8 %, v řízení do vydání prvního rozsudku tak byla převážně úspěšná žalovaná co do 65,6 %.
17. Žalované vznikly náklady řízení ve výši 2 400 Kč, které sestávají z paušální náhrady hotových výdajů za 8 účelně vynaložených úkonů po 300 Kč dle § 151 odst. 3 o. s. ř., a to za vyjádření k žalobě ze dne 7. 12. 2017, za 3 přípravy účasti na jednání a za 3 účasti na jednání před soudem dne 13. 9. 2018, 17. 1. 2019, 4. 4. 2019 a účast na vyhlášení rozsudku dne 11. 4. 2019, vše podle § 1 odst. 2, odst. 3 písm. a), b), c) vyhlášky č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu. S ohledem na poměr úspěchu a neúspěchu měla žalovaná do doby prvního rozsudku, tj. do 11. 4. 2019, právo na náhradu nákladů v rozsahu 65,6 % z částky 2 400 Kč, tedy ve výši 1 574,40 Kč, po zaokrouhlení ve výši 1 574 Kč.
18. Po 11. 4. 2019 byl předmětem řízení požadavek na odškodnění nemajetkové škody. Žalobce byl ve věci zcela úspěšný co do nároku na zaplacení nemajetkové újmy, když mu byla druhým rozsudkem přiznána vyšší částka. Žalobci tak přísluší náhrada nákladů řízení za řízení po 11. 4. 2019 v plné výši 34 570 Kč odpovídající zaplacenému soudnímu poplatku za dovolání ve výši 14 000 Kč a nákladům právního zastoupení sestávající z odměny za 5 účelně vynaložených úkonů právní služby po 3 100 Kč z tarifní hodnoty 50 000 Kč, a to: podání odvolání, vyjádření k odvolání žalované, účast na jednání před odvolacím soudem dne 4. 3. 2020, dovolání, účast na jednání před soudem I. stupně dne 23. 8. 2021, vše podle § 6 odst. 1, § 7, § 9 odst. 4 písm. a) a § 11 odst. 1 písm. g) a k) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), z paušální náhrady hotových výdajů za 5 úkonů právní služby po 300 Kč podle § 13 odst. 1, 3 advokátního tarifu a 21 % DPH.
19. Žalobce tak má vůči žalované právo na náhradu nákladů řízení ve výši 32 996 Kč (34 570 Kč minus 1 574 Kč).
20. O lhůtě k plnění soud I. stupně rozhodl podle § 160 odst. 1 části věty za středníkem o. s. ř. Uvedl, že takto prodloužená lhůta odpovídá podmínkám čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu, jimiž se žalovaná při výplatě peněžních plnění řídí, přičemž soudu I. stupně současně nejsou známy žádné okolnosti, pro něž by bylo důvodné se domnívat, že stanovení delší lhůty k plnění oproti třídní lhůtě zákonné může způsobit žalobci jakoukoliv újmu.
21. Rozsudek soudu I. stupně napadli včasným a přípustným odvoláním žalobce i žalovaná.
22. Žalobce napadl odvoláním výrok III. rozsudku soudu I. stupně, když nesouhlasil s výší zadostiučinění za nemajetkovou újmu, která mu byla přiznána soudem I. stupně. Dle přesvědčení žalobce způsob, jakým soud I. stupně stanovil základní částku zadostiučinění, nekoresponduje se závěry Ústavního soudu v nález ze dne 21. 6. 2021, sp. zn. II. ÚS 417/21. Žalobce uvedl, že v prvním rozsudku mu soud I. stupně přiznal zadostiučinění ve výši 882 000 Kč, kterým

kompensoval újmu, která žalobci vznikla dočasným a krátkodobým omezením politické kariéry v letech 2014 – 2018. V nyní napadeném (v pořadí druhém) rozsudku však soud I. stupně dospěl k závěru, že nezákonným trestním stíháním žalobce ztratil šanci se o získání mandátu senátora a rovněž zastupitele města xxx, potažmo primátorské funkce, vůbec ucházet, byl natrvalo vyřazen ze svobodné soutěže v rámci politických subjektů s ohledem na jeho zničenou pověst jako člověka a veřejné osoby, za což žalobci přiznal zadostiučinění pouze ve výši 220 500 Kč, a to s odkazem na věk žalobce. Za nešťastné pak žalobce považoval srovnání jeho věci s věcí Mgr. Josefa K. Žalobce navrhl, aby odvolací soud změnil napadený výrok III. rozsudku soudu I. stupně tak, že uloží žalované povinnost zaplatit žalobci 18 897 500 Kč, even. aby rozsudek soudu I. stupně v napadeném rozsahu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

23. Žalovaná napadla odvoláním výroky II. a IV. rozsudku soudu I. stupně z důvodů uvedených v § 205 odst. 2 písm. e) a g) o. s. ř., tedy že soud I. stupně dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním, a že jeho rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Nesouhlasila zejména s postupem soudu I. stupně, když výrazně navýšil částku, kterou na základě stejného trestního řízení obdržel spoluobviněný Mgr. Josef K., neboť nejenže šlo o totéž trestní stíhání, Mgr. K. byl náměstkem pana žalobce, tj. v pozici přinejmenším srovnatelné, resp. o jeden stupeň nižší, ale u obou poškozených byly prokázány obdobné dopady do jejich politické kariéry. Hlavním rozdílem porovnávaných případů byla podle soudu I. stupně jen ta skutečnost, že žalobce oproti srovnávanému případu byl uveden v rámci celostátních médií a byl i senátorem, což dle žalované není dostatečným důvodem pro navýšení újmy více než dvojnásobně. Žalovaná nesouhlasila se závěrem Ústavního soudu o tom, že podstatnou nebyl propad preferencí určitého politického subjektu (zde ČSSD), ale skutečnost, že žalobce naprosto ztratil šanci se o získání mandátu vůbec ucházet; dle žalované Ústavní soud zcela opomenul celorepublikový trend dlouhodobého (celostátního i regionálního) poklesu preferencí konkrétního politického subjektu, což má vliv na vyhodnocení otázky příčinné souvislosti vztahující se ke způsobenému následku. Jako spekulativní pak žalovaná označila závěr Ústavního soudu o tom, že nebýt trestního stíhání, tak by s vysokou pravděpodobností politická kariéra žalobce pokračovala i nadále. Žalovaná nakonec zdůraznila, že v souladu s principem právního řádu a rovnosti osob před zákonem je zcela zásadní, aby v případě trestního stíhání kterékoliv osoby bylo přistupováno ke všem osobám stejně, a to bez rozdílu toho, v jaké politické či veřejné funkci se konkrétní osoba nachází, neboť v opačném případě by došlo k porušení principu rovnosti osob před zákonem. Žalovaná navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně v napadených výrocích II. a IV. zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení, nebo aby jej změnil tak, že se žaloba nad rámec již poskytnutého plnění zamítá.
24. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek soudu I. stupně v rozsahu podaných odvolání včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř.). Poté dospěl k závěru, že odvolání účastníků není důvodné.
25. Odvolací soud konstatuje, že soud I. stupně učinil především správný závěr, když shledal, že trestním řízením, vedeným na základě nezákonného rozhodnutí (usnesení o zahájení trestního stíhání žalobce ze dne 9. 8. 2011), bylo zasaženo do práva žalobce na jeho osobní, profesní, rodinný i společenský život, a že došlo k poškození jeho cti a dobré pověsti nejen v očích veřejnosti v místě bydliště, ale i jako osoby veřejně činné. Soud I. stupně dále správně určil celkovou délku trestního řízení ve vztahu k žalobci, které trvalo 5 let a 3 měsíce. Přílehlavě poukázal na povahu trestné činnosti, pro kterou byl žalobce trestně stíhán, zejména na to, že se měl trestných činů dopustit ve veřejné funkci primátora města xxx. Odvolací soud též shledává správný závěr soudu I. stupně, podle něhož je namístě, aby bylo žalobci poskytnuto přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu v penězích. Odvolací soud tak pro stručnost odůvodnění svého rozhodnutí odkazuje na podrobné a správné odůvodnění napadeného rozsudku soudem I. stupně v odst. 18. a 22., s kterým se zcela ztotožňuje.

26. Odvolací soud též sdílí závěr soudu I. stupně o tom, že trestní stíhání žalobce mělo vliv na jeho politickou kariéru v době komunálních voleb i do Senátu Parlamentu ČR v roce 2014. Odvolací soud již ve svém předchozím rozhodnutí vysvětlil, že na představitele orgánů veřejné moci jsou (nebo by měly být) kladeny vysoké nároky pokud jde o jejich dobrou pověst, důvěryhodnost, apod. Probíhající trestní stíhání pak důvěryhodnost trestně stíhaného zcela naruší. Lze proto shodně se soudem I. stupně uzavřít, že mezi neumožněním žalobci kandidovat ve volbách za ČSSD v roce 2014 (ať již je taková skutečnost upravena ve volebních řádech ČSSD nebo k tomu došlo na základě rozhodnutí spolustraníků) a jeho trestním stíháním je přímá příčinná souvislost. Jinak řečeno, nebýt jeho trestního stíhání, při pravidelném běhu věci by bylo možné téměř jistě očekávat, že žalobce bude ve volbách v roce 2014 postaven jako kandidát za ČSSD, a to s ohledem na jeho dlouholetou a úspěšnou politickou kariéru člena ČSSD.
27. Soud I. stupně nelze vytknout, že se nezabýval dle žalované podstatnou skutečností, tedy že u ČSSD, jejímž členem byl i žalobce, došlo ke značenému propadu volebních preferencí (celostátně i regionálně). Soud I. stupně byl totiž vázán závěrem Ústavního soudu obsaženým v jeho nálezu ze dne 21. 6. 2021, sp. zn. II. ÚS 417/21, tedy že jsou spekulativní úvahy obecných soudů o tom, že by žalobce s největší pravděpodobností nebyl (v roce 2014 - pozn. odvolacího soudu) zvolen do Senátu Parlamentu ČR, a to i v případě, že by k jeho trestnímu stíhání nedošlo. Stejně tak byl soud I. stupně vázán i názorem Ústavního soudu o tom, že k ukončení veřejné činnosti žalobce došlo jednoznačně v souvislosti s nezákonným trestním stíháním, přičemž jeho návrat do politického života byl *de facto* znemožněn; žádný jiný důvod, např. zdravotní nebo rodinný, tu nebyl a ani ho nikdo netvrdil. Těmito závěry Ústavního soudu je vázán i odvolací soud.
28. Odvolací soud nesdílí námitku žalobce, že není vhodné srovnání jeho věci s případem poškozeného Mgr. Josefa K., na který odkázal odvolací soud ve svém původním rozhodnutí. Žalobce opět nepředložil nalézacímu ani odvolacímu soudu žádné přesvědčivé srovnání, podle kterého by mu mělo být přiznáno odškodnění nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání v požadované výši 20 000 000 Kč.
29. Soud I. stupně vyšel správně z toho, že případ poškozeného Mgr. Josefa K., jehož věc byla vedena u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 10 C 155/2017 a u Městského soudu v Praze pak pod sp. zn. 91 Co 120/2019, se s případem žalobce shoduje po mnoha stránkách. Mgr. Josef K. byl trestně stíhán společně se žalobcem (délka trestního řízení a povaha trestní věci tedy byla stejná), v době trestního stíhání působil ve funkci náměstka primátora města xxx, tedy žalobce. O jeho trestním stíhání bylo informováno zejména v regionálních médiích. V průběhu trestního stíhání ukončil svou úspěšnou politickou kariéru v ODS, v roce 2014 také nebyl svou politickou stranou nominován na kandidátní listinu. Bylo mu přiznáno odškodnění ve výši 378 000 Kč (tj. 6 000 Kč za měsíc trestního stíhání). U žalobce došlo v důsledku trestního stíhání ke stejným následkům v jeho osobnostní sféře, žalobce byl na rozdíl od poškozeného Mgr. Josefa K. senátorem a o jeho trestním stíhání informovala i celostátní média.
30. Ústavní soud svým nálezem ze dne 21. 6. 2021, sp. zn. II. ÚS 417/21, zrušil veškerá původní rozhodnutí obecných soudů se závěrem, že rozhodně nelze z ústavního hlediska vzhledem ke všem okolnostem věci, které vyšly najevo, považovat za přiměřenou dosud přiznanou částku. Zároveň Ústavní soud konstatoval, že tím netvrdí, že by žalobci měla náležet jím požadovaná částka 20 000 000 Kč. Odvolací soud vyšel z toho, že dle Ústavního soudu nelze za přiměřené zadostiučinění považovat ani částku 882 000 Kč (tj. 14 000 Kč za měsíc trestního stíhání), k níž dospěl původně soud I. stupně ve svém rozsudku ze dne 11. 4. 2019, č. j. 29 C 207/2017-151, když i toto jeho rozhodnutí bylo Ústavním soudem zrušeno z důvodu porušení práva žalobce na soudní ochranu a na spravedlivý proces. Odvolací soud se proto zabýval tím, zda v dané věci může s ohledem na všechny okolnosti obstát soudem I. stupně stanovené zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 1 102 500 Kč.

31. Odvolací soud poukazuje na to, že žalobce se v politickém životě realizuje dlouhodobě, v roce 1995 se stal členem České strany sociálně demokratické, v roce 1998 se stal členem zastupitelstva města xxx a zároveň byl zvolen jeho místostarostou, kterým byl až do roku 2006, kdy byl zvolen primátorem xxx. V roce 2007 se v senátním obvodu xxx konaly doplňovací senátní volby, které vyhrál žalobce, v roce 2008 svůj mandát člena Senátu Parlamentu České republiky obhájil (xxx). Oproti poškozenému Mgr. Josefu K. byl žalobce po delší dobu významným politikem, senátorem a primátorem statutárního města. Z uvedeného důvodu by mělo být žalobci přiznáno 1,5 x vyšší zadostiučinění za nemajetkovou újmu, než bylo přiznáno Mgr. K., tj. 9 000 Kč za každý měsíc trestního stíhání (9 000 Kč x 63 měsíců = 567 000 Kč). Pro přiznání vyšší částky neshledal odvolací soud žádný důvod, když nelze přehlédnout, že ačkoliv byl ze strany Senátu Parlamentu ČR dán dne 21. 7. 2011 souhlas s trestním stíháním žalobce, které bylo zahájeno dne 9. 8. 2011, žalobce svůj mandát senátora (jakož i primátora) řádně dokončil. Uvedené politické funkce mu tedy zanikly v důsledku uplynutí volebního období na podzim roku 2014.
32. Zbývající částka 535 500 Kč, kterou soud I. stupně přiznal žalobci na náhradu nemajetkové újmy, pak dle odvolacího soudu odpovídá nesnázím při zpětném nabývání důvěry, kterým byl žalobce vystaven po ukončení trestního stíhání v roce 2016, neboť je zřejmé, že tuto důvěru nenabyl minimálně do roku 2018, kdy bylo rozhodnuto o nezařazení žalobce na kandidátku ČSSD při komunálních volbách v roce 2018. Žalobce ani netvrdil (natož prokazoval), že by se v dalším volebním období ucházel o zařazení na kandidátní listinu „své“ či jiné politické strany, nebo se jinak aktivně snažil získat mandát a vrátit se tak do politického života.
33. Soud I. stupně rozhodl správně, když žalované uložil povinnost zaplatit žalobci na náhradu nemajetkové újmy částku 1 021 250 Kč (soudem I. stupně stanovené zadostiučinění ve výši 1 102 500 Kč mínus částka 81 250 Kč, kterou žalovaná žalobci již dobrovolně zaplatila), a ve zbývající části žalobu jako nedůvodnou zamítl.
34. Odvolací soud proto rozsudek soudu I. stupně v napadených výrocích II. a III. postupem podle § 219 o. s. ř. jako věcně správný potvrdil, a to včetně správného výroku IV. o nákladech řízení, jehož znění odpovídá § 142 odst. 1 a 2, § 146 odst. 2 a § 151 odst. 1 a 3 o. s. ř.
35. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 142 odst. 1 o. s. ř. *a contrario*, když v odvolacím řízení nebyl žádný z účastníků úspěšný ani částečně.
36. Výrok ad I. rozsudku soudu I. stupně nebyl dotčen odvoláním žádného z účastníků. Zůstal proto stranou přezkumné činnosti odvolacího soudu a nabyl též samostatně právní moci (§ 206 odst. 3 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat dovolání do dvou měsíců ode dne doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu, který rozhodoval ve věci v prvním stupni, a to za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř.

Praha 9. března 2022

JUDr. Aleš Nezdařil v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Martina Hájková